

Додаток до проекту Постанови Верховної Ради України «Про Заяву щодо незаконного затримання першого заступника голови Меджлісу кримськотатарського народу Нарімана Джелялова та інших представників корінного кримськотатарського народу Криму на тимчасово окупованій території Автономної Республіки Крим державою-агресором Російською Федерацією»

ЗАЯВА

Верховної Ради України

щодо незаконного затримання першого заступника голови Меджлісу кримськотатарського народу Нарімана Джелялова та інших представників корінного кримськотатарського народу Криму на тимчасово окупованій території Автономної Республіки Крим державою-агресором Російською Федерацією

Верховна Рада України вкотре засуджує спробу анексії півострова Крим державою-агресором Російською Федерацією і виражає глибоке обурення останніми політичними репресіями щодо кримських татар на тимчасово окупованій території півострова, зокрема, відносно першого заступника голови Меджлісу кримськотатарського народу, Нарімана Джелялова.

23 серпня 2021 року, створене Російською Федерацією, окупаційне «Міністерство внутрішніх справ по Республіці Крим», заявило про нібито

пошкодження газопроводу в районі села Перевальне (Сімферопольський район, АР Крим), який забезпечував газопостачання військової частини.

З 3 вересня 2021 року окупаційна влада почала активно проводити обшуки у рамках кримінального провадження за «фактом підризу газопроводу». Так, приблизно з 6-ої по 7:20 ранку силові структури російської окупаційної влади («Федеральна служба безпеки по Республіці Крим» та «Міністерство внутрішніх справ по республіці Крим») з численними порушеннями кримінального процесуального законодавства провели обшук у будинку Ельдара Одаманова. Після закінчення обшуку Ельдара Одаманова було затримано та вивезено у невідому напрямку.

Того ж дня, приблизно о 23:00 аналогічний обшук був проведений у будинку Асана Ахтемова, якого також затримано та вивезено в невідомому напрямку.

4 вересня 2021 року за аналогічних обставин, після обшуків, були затримані двоюрідний брат Асана Ахтемова – Азіз Ахтемов та Шевкет Усеїнов.

Крім того, приблизно о 7:00 невідомі особи в масках вторглися до будинку першого заступника голови Меджлісу кримськотатарського народу Нарімана Джелялова. Після закінчення обшуку, Наріман Джелялов також був затриманий та вивезений у невідомому напрямку.

Станом на вечір 4 вересня 2021 року місцезнаходження п'ятьох затриманих залишалось невідомим. Тому родичі затриманих і активісти організували перед будівлею окупаційної «Федеральної служби безпеки по Республіці Крим» у місті Сімферополі мирне зібрання, під час якого вимагали надати їм інформацію про затриманих. Приблизно о 17:00 того ж дня мирне

зібрання було розігнане із застосуванням фізичного насильства, частину активістів було затримано. Затримані були звинувачені у вчиненні адміністративних правопорушень. До затриманих були застосовані санкції у вигляді арешту чи штрафу.

Того ж дня, пізно ввечері, «Федеральна служба безпеки по Республіці Крим» підтвердила перебування п'ятох затриманих під контролем держави-агресора Російської Федерації.

5 вересня 2021 року адвокат затриманого Нарімана Джелєлова змогла провести з ним конфіденційне побачення, під час якого останній повідомив, що більше доби його тримали у невідомому місці у наручниках та з мішком на голові, здійснювали психологічний тиск, не давали їсти та пити, а лише ввечері 4 вересня 2021 року відвезли до будівлі «Федеральної служби безпеки по Республіці Крим».

Адвокат також змогла зустрітись з Ельдаром Одамановим, який повідомив, що більше доби після обшуку, який був проведений 3 вересня 2021 року, його тримали в невідомому місці з мішком на голові без реєстрації факту затримання, без води і їжі, після чого випустили на дуже короткий час і одразу знову затримали нібито за «опір співробітникам поліції» під приводом відсутності у нього документів, які були вилучені під час обшуку в його будинку.

6 вересня 2021 року «Київський районний суд Сімферополя» засудив Ескендера Ахтемова до 10 діб, Арсена Ахтемова до 15 діб, Ельдара Одаманова до 14 діб, Шевкета Усеїнова до 15 діб, адміністративного арешту за «непокору поліції».

Того ж дня, Асану Ахтемову та Азізу Ахтемову були вручені підозри за частиною частиною 1 статті 281, і Наріману Джелялову за частиною 5 статті 33 та частиною 1 статті 281 Кримінального Кодексу Російської Федерації (пособництво у вчиненні диверсії) у сфабрикованій справі щодо, начебто, спроби підризу газопроводу в селі Перевальному Сімферопольського району АР Крим. «Суд» обрав трьом підозрюваним запобіжний захід у вигляді тримання під вартою строком на 2 місяці.

7 вересня 2021 року ФСБ заявила, що «диверсію» нібито організував територіальний підрозділ Головного управління розвідки Міноборони України в Херсоні за участю Меджлісу кримськотатарського народу, і опублікувала відео «зізнань» Азіза і Асана Ахтемова, які, вірогідно, були отримані під тиском та катуваннями.

Такі дії є продовженням репресивної політики Російської Федерації по відношенню до кримськотатарського народу – корінного народу Криму та є яскравим свідченням того, що Російська Федерація продовжує масово порушувати права людини, застосовуючи при цьому практику фабрикації кримінальних проваджень та доказів, свавільних незареєстрованих арештів, свавільних обшуків, нелюдського поводження та катувань по відношенню до затриманих, які є представниками кримськотатарського народу та Меджлісу кримськотатарського народу.

Спираючись на описані факти, засуджуючи незаконний арешт у рамках кримінального провадження трьох осіб, незаконний адміністративний арешт чотирьох осіб, та застосування адміністративної відповідальності до п'ятдесяти шести осіб у вигляді штрафу.

Посилаючись на **Постанову** Верховної Ради України «**Про Звернення** Верховної Ради України до Організації Об'єднаних Націй, Парламентської Асамблеї Ради Європи, Парламентської Асамблеї ОБСЄ, Парламентської Асамблеї НАТО, Парламентської Асамблеї ОЧЕС, Європейського Парламенту, урядів і парламентів іноземних держав щодо посилення міжнародного співробітництва в рамках **Кримської платформи** для протидії агресії Російської Федерації» від 23 серпня 2021 року,

Посилаючись на **Спільну декларацію** Учасників Міжнародної Кримської Платформи від 23 серпня 2021 року,

Нагадуючи про **Закон** України «**Про корінні народи України**» від 1 липня 2021 року, яким кримськотатарський народ визнано корінним народом України, який сформувався на території Кримського півострову,

Нагадуючи про **Постанову** Верховної Ради України «**Про Заяву** Верховної Ради України щодо гарантії прав кримськотатарського народу у складі Української Держави», якою визнано **Меджліс** кримськотатарського народу, виконавчий орган Курултаю кримськотатарського народу, та Курултай вищим представницьким органом кримськотатарського народу,

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ:

1. Засуджує здійснені 3 та 4 вересня 2021 року державою-агресором Російською Федерацією на території тимчасово окупованого Криму незаконні обшуки, викрадення та арешти кримських татар - представників корінного народу Криму – Ельдара Одаманова, Азіза Ахтемова, Асана Ахтемова, Шевкета Усеїнова і першого заступника голови Меджлісу кримськотатарського народу Нарімана Джелялова, а також їх подальше обмеження у праві на захист,

незаконне тримання під вартою та катування з метою отримання зізнання у вчиненні злочинів.

2. Вимагає від Російської Федерації, як держави-окупанта, виконувати свої зобов'язання відповідно до норм міжнародного гуманітарного права: припинити переслідування корінного кримськотатарського народу та негайно звільнити Ельдара Одаманова, Азіза Ахтемова, Асана Ахтемова, Шевкета Усеїнова, Нарімана Джелялова та інших затриманих представників кримськотатарського народу.

3. Наголошує, що цинічне викрадення і незаконне затримання кримських татар, зокрема першого заступника голови Меджлісу кримськотатарського народу Нарімана Джелялова, є розправою над учасниками Кримської платформи та представниками кримськотатарського народу і демонструє зневагу держави-агресора Російської Федерації до міжнародного правопорядку.

4. Підкреслює, що чергові злочинні акти переслідування окупаційною владою Російської Федерації представників Меджлісу кримськотатарського народу є частиною системної **політики держави-окупанта зі зміни демографічного складу населення і витіснення корінного кримськотатарського народу з Криму**, яка становить загрозу для самого його існування і потребує рішучої відповіді міжнародного співтовариства.

5. Звертається до національних урядів і парламентів іноземних держав, міжнародних організацій та їхніх парламентських асамблей із закликом:

5.1. Засудити нову хвилю репресій Російської Федерації проти корінного кримськотатарського народу в тимчасово окупованому Криму, та застосувати

обмежувальні заходи проти усіх причетних до організації, керування і виконання цих злочинів;

5.2. Під час двосторонніх та багатосторонніх контактів з Російською Федерацією наполягати на припиненні незаконного переслідування представників корінного кримськотатарського народу та на виконанні Наказу Міжнародного Суду ООН від 19 квітня 2017 року щодо зняття незаконної заборони на функціонування Меджлісу кримськотатарського народу;

5.3. Приєднатись до Декларації Кримської Платформи, підписаної 23 серпня 2021 року в місті Київ, Україна, і нарощувати зусилля, спрямовані на деокупацію Криму, зокрема в рамках урядового, парламентського та експертного вимірів Кримської Платформи, задля відновлення міжнародного верховенства права;

5.4. Провести в парламентських асамблеях, парламентах слухання щодо останніх злочинних дій Російської Федерації та притягнення її до міжнародно-правової відповідальності із залученням механізмів Кримської Платформи, зокрема Міжпарламентської координаційної ради Кримської платформи.

САС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: ДЖЕМІЛЄВ МУСТАФА
Сертифікат: 5E550CAF66F060130400000016600800E71B1800
Дійсний до: 22.03.2023 23:59:59

Апарат Верховної Ради України
№ 212д9/1-2021/279438 від 07.09.2021

633672

7